

не лише інструментом економічної оптимізації, а й основою для формування інноваційно орієнтованої, соціально відповідальної та сталорозвиненої моделі ведення аграрного бізнесу.

Список використаних джерел

1. Поповичеко А.С. Механізм реструктуризації в системі інтеграційних відносин підприємств аграрного сектору. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : зб. матер. VII Всеукр. наук.-практ. конф. м. Полтава, 28- 29 березня 2024 р. Полтава, 2024. С.723-724.

2. Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Створення і функціонування обслуговуючих кооперативів у молочній галузі: облік та нормативно-правове забезпечення. *Інноваційна економіка*. 2017. № 1–2. С. 160-169.

Христенко З. М.,

здобувач вищої освіти

Штефан В. В.,

здобувач вищої освіти

Науковий керівник: **Яловега Л. В.,**

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ЗВІТ CASH FLOW: АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ЕФЕКТИВНІСТЮ БІЗНЕСУ

Звіт про рух грошових коштів (далі – звіт Cash Flow) є одним із ключових інструментів управлінського аналізу фінансових результатів підприємства, що забезпечує комплексне розуміння динаміки фінансових ресурсів у межах операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Управління грошовими потоками являє собою сукупність правил і принципів, спрямованих на ефективне формування, розподіл і використання грошових коштів, що становить основу стабільного розвитку підприємства та забезпечує його фінансову стійкість.

З-поміж основних завдань управління грошовими потоками виокремлюють забезпечення балансу між надходженнями та виплатами, що досягається за допомогою системи касового планування, контролю, резервування та чіткого розмежування коштів підприємства й власника. Адекватний рівень грошових коштів на рахунках гарантує своєчасність розрахунків із кредиторами, безперервність виробничих процесів і

гнучкість масштабування діяльності, що сприяє оптимальному співвідношенню ліквідності та прибутковості.

Звіт Cash Flow не відображає прибуток, натомість фокусується на фактичних надходженнях і виплатах, акцентуючи увагу на оцінці платоспроможності підприємства та його здатності генерувати необхідні грошові ресурси у визначені строки для забезпечення запланованих витрат. Відповідно до касового методу облік ведеться за фактом надходжень і виплат, що забезпечує реалістичний контроль руху коштів у бізнесі.

Процес формування звіту Cash Flow передбачає систематичний збір інформації щодо всіх фінансових рахунків, деталізацію надходжень і виплат за кожним із них, регулярну консолідацію даних (щоденну або не рідше раз у тиждень), а також звірку фактичних залишків із обліковими показниками. У структурі звіту виділяють три основні види діяльності: операційну, інвестиційну та фінансову, кожна з яких характеризується специфічними джерелами надходжень та видатків.

Операційна діяльність відображає основний бізнес-процес підприємства, що формує грошовий потік від реалізації продукції чи послуг, надходжень дебіторської заборгованості та авансів. Фінансова діяльність відображає операції, пов'язані із залученням і поверненням фінансових ресурсів – кредити, позики, виплату дивідендів, операції з цінними паперами, що спрямовані на підтримку операційної діяльності. Інвестиційна діяльність включає придбання та реалізацію основних засобів, капітальних вкладень і довгострокових фінансових інвестицій, які сприяють розвитку підприємства [1].

Звіт Cash Flow є важливим інструментом управлінського контролю, що дає змогу не лише відстежувати наявність і динаміку грошових коштів, а й оцінювати їх якість, ефективність використання та платоспроможність підприємства. Ключовими показниками, що відображають фінансове здоров'я і стійкість підприємства, є чистий грошовий потік, коефіцієнти платоспроможності, якість грошового потоку та ефективність управлінських рішень.

Методологія складання звіту Cash Flow передбачає два основні підходи: прямий і непрямий методи. Прямий метод забезпечує детальний аналіз джерел і напрямків руху коштів, що сприяє більш точному плануванню і контролю. Непрямий метод базується на співвідношенні прибутку і грошового потоку, спрощує підготовку звіту, проте не забезпечує достатньої деталізації для глибокого аналітичного дослідження. Організація процесу ведення звіту має враховувати роль відповідальних осіб (бухгалтерів, фінансистів), джерела інформації, періодичність оновлення даних і систематичний контроль їх точності. Для підвищення ефективності управління грошовими потоками рекомендується застосовувати сучасні облікові системи, які інтегруються з банківськими

платформами, мають можливість гнучкого налаштування і розмежування доступу, що забезпечує оперативність прийняття управлінських рішень [2].

Аналіз показників звіту Cash Flow уможливорює виявляти позитивні і негативні тенденції у грошових потоках, своєчасно коригувати межі та ліміти витрат, а також здійснювати порівняння планових і фактичних показників. Це робить звіт Cash Flow невід'ємною складовою системи управління витратами і доходами, що суттєво підвищує якість фінансового контролю та сприяє досягненню стратегічних цілей підприємства в умовах сучасної економіки.

Узагальнюючи викладене, слід наголосити, що Звіт Cash Flow є не лише інструментом фінансової звітності, а й стратегічним засобом управління грошовими ресурсами підприємства. Його регулярне складання, аналіз і використання у процесі ухвалення управлінських рішень уможливить підвищити фінансову дисципліну, забезпечити гнучкість і стійкість підприємства до зовнішніх економічних викликів, мінімізувати ризики неплатоспроможності та підвищити інвестиційну привабливість. Ефективне управління грошовими потоками є важливою передумовою реалізації довгострокової стратегії розвитку, зміцнення конкурентних позицій на ринку та формування сталих економічних результатів, що відповідає сучасним концепціям стратегічного обліку.

Список використаних джерел

1. Плаксієнко В., Яловега Л., Лега О., Прийдак Т., Мокієнко Т., Канцедал Н. Управлінський облік: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] 2-ге вид., перероб. і доп. Полтава : РВВ ПДАУ, 2023. 338 с.

2. Мокієнко Т.В., Прийдак Т.Б., Лега О.В., Яловега Л.В., Дугар Т.Є. Інтеграція облікової інформації між різними бухгалтерськими програмами. *Ефективна економіка*. 2025. № 1. URL: <https://tinyurl.com/4jare64s> DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.1.55>.